Dosarul nr. 21r-1907/23
Nr. generat de PIGD – 1-22190983-02-21r-19072023
Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender
Judecător: Alexandru Bogdan

D E C I Z I E
În numele Legii

09 aprilie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Vitalie Pîslariuc și Natalia Mămăligă

judecând *în procedură scrisă*, *fără participarea părților,* în ordine de recurs, recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 8 Bender împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 04 iulie 2023, prin care plângerea condamnatului **Nițu Vasilii** împotriva actelor și acțiunilor instituției care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare, a fost admisă -

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 29.12.2022- 04.07.2023;
Instanța de recurs: 19.07.2023 – 09.04.2025.

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.
Reprezentantul Administrației Naționale a Penitenciarelor, avocatul Costin Serghei în interesele condamnatului Nițu Vasilii și condamnatul nu au depus referință sau careva materiale suplimentare până la data de 27.03.2025 ora 09:30.

Asupra recursului declarat de administrația Penitenciarului nr. 8 Bender împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 04 iulie 2023, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. La data 22.12.2022, în Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender, a fost înregistrată plângerea condamnatul Nițu Vasilii (a.n.*****) depusă în temeiul art. 473[1] din Codul de procedură penală, potrivit căreia se contestă decizia administrației Penitenciarului nr.8-Bender din 15 decembrie 2022, privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de privarea de dreptul la întrevederi de scurtă și lungă durată pe termen *de 1 lună*, pe motiv că a fost sancționat neîntemeiat.

2. Prin încheierea *Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 04 iulie 2023*, s-a admis plângerea condamnatului Nițu Vasilii împotriva actelor și acțiunilor instituției care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare.

S-a declarat nulitatea deciziei directorului Penitenciarului nr. 8-Bender, S. Mîrzac, din 15 decembrie 2022 (episodul din 10.12.2022, ora 17:15), privind aplicarea sancțiunii disciplinare „suspendarea dreptului la întrevederi de scurtă și de lungă durată pe termen de 1 lună" în privința condamnatului Nițu Vasilii.

Solicitările recurentului:

3. *Împotriva încheierii instanței de fond, recurs a înaintat administrația Penitenciarului nr. 8 Bender prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 04 iulie 2023, cu adoptarea unei noi hotărîri prin care să fie respinsă plângerea condamnatului ca nefondată.*

În motivarea recursului, recurentul a indicat următoarele aspecte:

- temei pentru aplicarea sancțiunii disciplinare în cauză au servit materialele acumulate de ofițerul principal al Secției reintegrare socială al Penitenciarului nr. 8 - Bender, inspector de justiție Antocel Vadim, și anume rapoartele înregistrate în Registrul de evidență a abaterilor disciplinare depuse de angajații Secției siguranță și regim penitenciar în care au comunicat că la 10.12.2022, aproximativ la ora 17:15, angajatul SSRP aflîndu-se la postul nr. 1 în izolator, a fost solicitat de către deținutul sectorului nr. 1 Nițu Vasilii, care la acel moment se afla la greva foamei în celula nr. 4 separat de alți deținuți. Agentul apropiindu-se de celulă a depistat deținutul automutilat în regiunea antebrațului drept, imediat solicitînd șeful de grup SSRP și asistentul medical de serviciu, d-1 Zolotoi R, de a se prezenta urgent în izolator. Asistentul medical a ajuns la fața locului unde a observat la deținut automutilare în regiunea antebrațului drept;

- Administrația Penitenciarului nr. 8 - Bender nu este de acord cu decizia instanței de judecată și încheierea din data de 04.07.2023 prin care a fost anulată sancțiunea disciplinară aplicată în privința condamnatului Nițu Vasilii prin Decizia din 15.12.2022, deoarece: în motivarea încheierii în cauză judecătorul a menționat în pct.10 că: „ ... *decizia de sancționare, nu este avizată de un medic...*" Astfel, analizând încheierile cu privire la cercetarea abaterilor disciplinare, în acestea sunt indicate acțiunile asistentului medical al Penitenciarului. Mai mult ca atît,

asistentul medical a depus și câte un raport pe fiecare caz în parte, indicînd că la condamnatul Nițu Vasilii s-au depistat leziuni corporale;

- mai mult ca atît, toată informația acumulată pe acest caz, a fost expediată procuraturii teritoriale, și anume Procuratura mun. Bender prin comunicat special, așa cum prevede „Regulamentul cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant" (fiind anexa la Ordinul comun al Procurorului General, ministrului justiției, ministrului afacerilor interne, directorului general al Serviciului Vamal. directorului Centrului Național Anticorupție și ministrului sănătății, nr. 77 / 572 / 408 / 639-o / 197 / 1389 din 31 decembrie 2013), și anume: Pct. 12: „Lucrătorii medicali din cadrul instituțiilor penitenciare, izolatoarelor de urmărire penală, izolatoarelor de detenție provizorie sunt obligați să transmită plângerile, declarațiile sau alte informații despre pretinse fapte de tortură, tratament inuman sau degradant, imediat, dar nu mai tîrziu de 24 ore, procurorului, indiferent de faptul dacă au anunțat sau nu șeful instituției de detenție"; Pct. 13: „Lucrătorii medicali, indiferent de apartenență și forma juridică de organizare a instituției al cărei angajat este, trebuie să întocmească corespunzător actele medicale, să fixeze rezultatele datelor de laborator, acte care ulterior urmează a fi prezentate, la solicitare, procurorului responsabil de investigarea cazului";

- astfel, reieșind din cele relatate mai sus, de către angajații penitenciarului au fost pe deplin respectate cerințele invocate, unde expres se indică că rezultatele examinării medicale se expediază către procuratura din raza de activitate a penitenciarului, o copie a acestora fiind anexată în cartela medicală a deținutului. Or, o atare informație nicidecum nu putea fi anexată la materialele de sancționare din dosarul personal al condamnatului Nițu V. și/sau ulterior să fie expediate în instanța de judecată. Informația relatată mai sus, cade sub restricția Legii nr. 133 din 08.07.2011 „Privind protecția datelor cu caracter personal", și divulgarea acestor informații nu poate fi făcută fără acordul persoanei a căror date urmează a fi răspîndite, în cazul dat a condamnatului Nițu V. Astfel, în caz că judecătorului de instrucție nu-i era clară informația din materialele prezentate, urma să solicite cartela medicală a deținutului, și ulterior cu acordul ultimului, putea fi prezentată informația privind examinarea medicală deplină a leziunii;

- consideră că sancțiunea disciplinară din 15.12.2022 în privința condamnatului Nițu Vasilii a fost aplicată legal, în urma comiterii în mod repetat a abaterii disciplinare foarte grave prevăzută la art. 242^2 alin. (8) CE, și anume „automutilarea în orice mod și prin orice mijloace".

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

4. Reprezentantul Administrației Naționale a Penitenciarelor, avocatul Costin

Serghei în interesele condamnatului Nițu Vasilii și condamnatul nu au depus referință sau careva materiale suplimentare până la data de 27.03.2025 ora 09:30.

Aprecierea instanței de recurs:

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar de *a respinge* recursul *ca fiind nefondat*, reieșind din următoarele considerațiuni:

5.1. Conform art. 437 Cod de procedură penală (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Potrivit art. 448 Cod de procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În temeiul art. 449 alin. (1), pct. (1), lit. a) Cod de procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1*) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.*

6. În conformitate cu art. 473^1 din Codul de procedură penală, împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detențiune pe viață), condamnatul, precum și alte persoane ale căror drepturi și interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plângere judecătorului de instrucție din instanța în a cărei rază teritorială se află organul respectiv. Soluționarea plângerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art. 471. Încheierea privind soluționarea plângerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art. 472.

În corespundere cu prevederile art. 246 din Codul de executare - (1) În modul stabilit de prezentul cod și de Statutul executării pedepsei de către condamnați, condamnatului îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: a) avertismentul; b) suspendarea dreptului la colete, pachete cu provizii și banderole, cu excepția bunurilor necesare pentru igiena individuală și asistență medicală, pe un termen de cel mult 2 luni; c) suspendarea dreptului la întrevederi de scurtă și de lungă durată, pe un termen de cel mult 3 luni; d) interdicția de a locui în afara teritoriului penitenciarului, în cazul condamnatului care beneficiază de dreptul de a se deplasa fără escortă sau însoțire; e) izolarea disciplinară a: – condamnatului deținut în penitenciar de tip deschis sau semiînchis – pe un termen de cel mult 15 zile; f) transferarea condamnatului din regimul de resocializare sau, în cazul condamnatului la detențiune pe viață, din regimul înlesnit în regimul comun de deținere; g) transferarea condamnatului în regim inițial. (2) Aplicarea sancțiunilor disciplinare nu poate îngrădi dreptul la apărare, dreptul de petiționare, dreptul la vot, dreptul la corespondență, dreptul la asistență medicală, dreptul la hrană,

îmbrăcăminte și condiții minime de cazare, dreptul la plimbarea zilnică și dreptul la odihnă.

Colegiul penal constată că, prin decizia directorului Penitenciarului nr. 8-Bender, S. Mîrzac, din 15 decembrie 2022, a fost aplicată sancțiunea disciplinară „suspendarea dreptului la întrevederi de scurtă și de lungă durată pe termen de 1 (una) lună" în privința condamnatului Nițu Vasilii, pe faptul că la data 10.12.2022, aproximativ ora 17:15, deținutul s-a automutilat în regiunea antebrațului drept.

7. *Potrivit* ***art. 242[2] pct. 8 Cod de executare****,* ***condamnaților le este interzisă automutilarea în orice mod și prin orice mijloace*** *ori simularea conștientă a bolilor,* ***stabilită și confirmată de instituțiile medico-sanitare publice ale Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.***

În lumina celor expuse și din materialele cauzei, se constată faptul că, au fost prezentate încheierea privind cercetarea abaterii disciplinare și rapoartele colaboratorilor penitenciarului I. Soltuz, S. Izbaș și R. Zolotoi. Însă, relevant speței este faptul că **decizia de sancționare, nu este avizată de medic, automutilarea nefiind stabilită de instituția medicală, iar reieșind din prevederile art. 242[2] alin.(8) Cod de executare, automutilarea trebuie să fie stabilită și confirmată de instituțiile medico-sanitare publice ale Ministerului Sănătății.**

În acest sens, instanța de fond în mod corect a reținut că pentru respectarea principiului prezumției nevinovăției, o simplă constatare a colaboratorului penitenciarului nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane, luând în considerație specificul faptei imputate.

Astfel, Colegiul penal consideră întemeiată soluția judecătorului de instrucție privind admiterea plângerii condamnatului, cu dispunerea anulării deciziei contestate, or administrația penitenciarului nu a ținut cont de prevederile art. 242[2] alin.(8) din Codul de executare, și nici de Ansamblul regulilor minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților.

8. În aceeași ordine de idei, Colegiul penal remarcă faptul că, recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 8 Bender nu conține motive și argumente de natură să răstoarne soluția primei instanțe și nu se încadrează în prevederile art.444 Cod de procedură penală, care stipulează temeiurile legale de declarare a recursului, și prin urmare încheierea pronunțată de prima instanța este una legală și întemeiată, iar temeiuri de anulare nu au fost stabilite.

9. Prin urmare, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile sunt acceptate și de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurkvs Olanda, 19 aprilie 1994*, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces

echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

10. În situația în care instanța de fond și-a motivat soluția adoptată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei*)

11. Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 8 Bender, menținând încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 04 iulie 2023 fără modificări.

În conformitate cu prevederile art.447, art.449 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 8 Bender împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 04 iulie 2023, adoptată în privința condamnatului **Nițu Vasilii**, *se respinge ca fiind nefondat.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari

Judecător: Vitalie Pîslariuc

Judecător: Natalia Mămăligă